در نشست «زیست‌بوم نوآوری هسته‌ای فرصت‌ها و چالش‌ها» مطرح شد

باید فضای مشارکت بخش خصوصی در صنعت هسته‌ای فراهم شود

■ تولید انرژی از صنعت هسته‌ای امروز مقرون به‌صرفه است

■ فرآیند تولید و بازاریابی یک محصول نباید تنها برعهده دولت باشد

زهرا رمضانی
خبرنگار گروه دانشگاه

صنعت هسته‌ای از مهم‌ترین صنایع هر کشور است که پیشرفت آن، پیشرفت صنایع دیگر را به همراه دارد. هرچند فناوری هسته‌ای این روزها به‌دلیل تحریم‌های کشورهای دارنده، همواره با چالش روبه‌رو بوده است. بنابراین پژوهش در این حوزه برای برون‌رفت از چالش‌ها و مشکلات یکی از راهکارهایی است که پیش روی مسئولان کشور قرار دارد. سازمان انرژی اتمه به عنوان نهاد مولی توسعه و کاربرد این انرژی در سال‌های اخیر با تغییر رویکرد خود از تصدی‌گری دولتی به افتصاد دانش‌بنیانی و بازگردن دهای سازمان و رئیس مرکز ملی نظام کیفیت و استانداردهای آنی اعیان به دبیری مریم نوذری مدیر تجاری‌سازی و توسعه بازار شرکت توسعه کاربرد پرتوهای ایران برگزار شد. در آستانه روز ملی فناوری هسته‌ای مشروح این نشست را در «فرهیختگان» می‌خوانید.

مریم نوذری، مدیر تجاری‌سازی و توسعه بازار شرکت‌های توسعه کاربرد پرتوهای ایران و دبیر پل: دستاوردهای فناورانه‌ای که سازمان داشته، نتیجه تغییر یارانه‌ای بوده است. البته اگر گذشته وجود داشته، منتها وسعت آن افزایش یافته و سیاست محدودتر شده است. در گذشته ما از پژوهشگاه علوم و فنون هسته‌ای به سمت بازکردن درها با رویکرد نوآوری باز و تجاری‌سازی دستاوردهای فناورانه هسته‌ای و همچنین استفاده از آن در صنایع دیگر پیش رفته است. زمانی تصمیم‌گیری شد تدریجا به سمت نوآوری صنعت هسته‌ای شکل بگیرد و مرکز نوآوری و فناوری (رسا) به تبع این سیاست‌گذاری تاسیس شد تا دستاوردهای پژوهشی پژوهشگاه بعد از اینکه به TRL۹ به سطح چهار و پنج می‌رسد، در دون بازیافته و نماند و خارج شود. خواهشم این است، از دکتر جواد کریمی‌ثابت، معاون سازمان انرژی اتمی و رئیس مرکز ملی نظام کیفیت و استانداردهای آنی اعیان می‌خواهم درباره چالش‌ها و مسائلی صحبت کند که یا آنها در مسیر رسیدن به این سیاست و تصمیم‌گیری مواجه بود.

تغییرات اقلیمی یکی از دلایل حرکت صنعت هسته‌ای به سمت فناوری بوده است

جواد کریمی‌ثابت، معاون سازمان انرژی اتمی و رئیس مرکز ملی نظام کیفیت و استانداردهای آنی اعیان: صحبت‌هایم را با حرف‌های آقای سلطانی شروع می‌کنم. ایشان نکته خیلی خوبی را بیان کرد. اصلا سازمان انرژی اتمی را در نظر نگیرید، بلکه بگویید «سازمان ملی ماموریت‌محور؛ چچرا که برای خودمان در شروع امر خیلی مهم بود که چگونه در آن مجموعه کار را آغاز کنیم. در حوزه سازمانی مجموعه، هاز، بهتر از من می‌دانید که اکنون کارد فناوری هسته‌ای در همه زمینه‌ها هم از حوزه سلامت، کشاورزی و دارویی بسیار گسترش پیدا کرده؛ تا حدی که می‌توان گفت بعضی از مواد کاربرد دارند، دیگر نیازی ندارد. یعنی می‌توان گفت بهترین یا تنها گزینه‌ای است که می‌توانیم از آن استفاده کنیم. در حوزه‌های دیگر از جمله بهداشت و سلامت نیز می‌بینید فناوری هسته‌ای در مبارزه با سرطان جزء بهترین گزینه‌ها است. قبل از اینکه وارد بحث شوم و بگویم چگونه به سمت ایجاد مرکز نوآوری رفتیم، باید اشاره کنم شاید کل فناوری در صنعت هسته‌ای از سال ۲۰۰۰ در دنیا آغاز شد. قبلا بیشتر تمرکز در این فناوری بر روی انرژی بود. در انرژی هم سازمان انرژی اتمی رویک بالابوده و زمان بازگشت سرمایه‌گذاری هم بسیار زیاد بود. ‘order، (سفارش) سرمایه‌گذاری یک را کنور هزار مگاوانی نزدیک به پنج تا شش میلیارد دلار است. زمان ساخت آن هم به طور متوسط بین پنج تا هفت سال طول می‌کشد. بنابراین بخش خصوصی تمایل زیادی به این کار نداشت؛ چراکه هم سرمایه‌گذاری، هم ریسک و هم زمان بالابود. طبق سیکلی مخصوص‌ما در کاربرد پرتوها گسترش پیدا کرد. اگر در کشور غیرمردی تشریف بیاورد. این موضوع را بیان می‌کند. بازاری که فقط